

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Vergadering van 24 januari 2023
Bedrijfsvoering - Organisatieadvies

**14 2023_B&W_00054 Informatienota, decembercirculaire 2022
gemeentefonds - informeren**

Samenstelling:

Samenvatting

De gemeente is voor haar inkomsten voor een groot gedeelte afhankelijk van de rijksoverheid. In het jaar 2022 ontvangen wij ongeveer € 96,2 miljoen via de Algemene uitkering (A.U.) uit het gemeentefonds.

Het rijk laat jaarlijks een aantal keren weten hoeveel geld de gemeente aan A.U. kan verwachten. Stijging of daling van dit bedrag wordt voor een belangrijk deel bepaald door de koppeling aan de hoogte van de rijksuitgaven. De decembercirculaire 2022 geeft vanaf het jaar 2023 als uitkomst voor Steenwijkerland een structureel lager budget ten opzichte van de septembercirculaire 2022. Voor het jaar 2022 wordt nog wel een extra bedrag ontvangen ter hoogte van € 1,2 miljoen. Wat de gevolgen hiervan zijn voor het saldo van onze begroting (en jaarrekening 2022) kunt u aflezen in onderstaande twee tabellen.

Tabel 1 Effect van de A.U. op het meerjarig saldo van de begroting (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026
Mutatie A.U. december 2022	+ 1.207	- 494	- 545	- 546	- 550
Taakmutaties		- 33	- 34	- 34	- 32
<i>Effect A.U. op het saldo van de begroting</i>	+ 1.207	- 527	- 579	- 580	- 582

+ = voordeel

In de informatienota over de septembercirculaire 2022 hebben wij u gemeld dat het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bij het opstellen van die circulaire een fout heeft gemaakt. In de decembercirculaire 2022 is deze fout hersteld door het ministerie en zijn alsnog de juiste bedragen opgenomen. Het vanaf het jaar 2023 gepresenteerde structurele nadeel wordt voornamelijk hierdoor veroorzaakt.

Tabel 2 Ontwikkeling saldo van de begroting (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026
Saldo begroting	+ 590	+ 488	+ 2.919	+ 5.746	+ 367
Amendement jeugdsport-en volwassenenfond	-	- 50	- 50	- 50	- 50
Septembercirculaire	+ 1.534	+ 2.766	+ 2.336	+ 401	- 371

2022					
Verrekening stelpost Omgevingswet*	-	- 500	- 500	- 450	- 350
Verrekening stelpost compensatie Jeugdzorg**	-	-	- 625	+ 475	+ 730
Decembercirculaire 2022	+ 1.207	- 527	- 579	- 580	- 582
Nieuw saldo	+ 3.331	+ 2.177	+ 3.501	+ 5.542	- 256

+ = voordeel

*In de begroting 2023 is de stelpost transitie Omgevingswet A.U. gemeentefonds aan de inkomstenkant al verwerkt (begroting 2023-2026, pagina 57 van het bestedingsplan onder 4.4).

** In de begroting 2023 is de stelpost compensatie Jeugdzorg A.U. gemeentefonds aan de inkomstenkant al verwerkt (begroting 2023-2026, pagina 55, onder 3.3.5).

De financiële gevolgen van de decembercirculaire 2022 worden verwerkt in de Jaarrekening 2022 en in de Perspectiefnota 2023 - 2027.

Informatienota

Inleiding

Het rijk informeert de gemeenten o.a. in de decembercirculaire over de gemeentefondsuitkeringen. De ontwikkeling hiervan wordt voor een belangrijk deel bepaald door de hoogte van de rijksuitgaven.

Wijzigingen in de rijksuitgaven hebben direct invloed op de omvang van de A.U. (samen de trap op en samen de trap af). De decembercirculaire 2022 geeft vanaf het jaar 2023 als uitkomst voor Steenwijkerland een structureel lager budget ten opzichte van de septembercirculaire 2022. Voor het jaar 2022 wordt nog wel een extra bedrag ontvangen ter hoogte van € 1,2 miljoen.

Kernboodschap

In onderstaande tabel kunt u per jaar zien met welk bedrag de A.U. wijzigt.

Tabel 3 Mutatie Algemene uitkering (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026
Mutatie A.U.	+ 1.207	- 494	- 545	- 546	- 550

+ = voordeel

In de informatienota over de septembercirculaire 2022 hebben wij u gemeld dat het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bij het opstellen van die circulaire een fout heeft gemaakt. In de decembercirculaire 2022 is deze fout hersteld door het ministerie en zijn alsnog de juiste bedragen opgenomen. Het vanaf het jaar 2023 gepresenteerde structurele nadeel wordt voornamelijk hierdoor veroorzaakt.

Kanttekeningen:

Voor het extra budget dat wij ontvangen heeft het rijk bepaald dat ook een aantal (nieuwe) taken moet worden verricht. Hoewel het geld uit de A.U. vrij te besteden is, kiezen wij er voor om dit budget ook voor deze taken in te zetten, dan wel te reserveren via een stelpost.

Hieronder kunt u lezen om welke bedragen en taken het gaat. Ook kunt u zien of een bedrag wordt toegevoegd (+ of -) aan een bestaand budget of dat het bedrag op een stelpost wordt gezet. Hierbij hanteren wij de regel dat wanneer het een nieuwe taak betreft, het desbetreffende budget op een stelpost wordt gezet. Indien het te ontvangen bedrag betrekking heeft op een reeds bestaande taak dan wordt dit bedrag toegevoegd aan het begrotingsbudget.

Als het bedrag op een stelpost is gezet kan dit budget alleen worden uitgegeven na goedkeuring van een bestedingsplan door ons college.

Tabel 4 Taakmutaties (bedragen x € 1.000)

Nummer	Doel	Naar	2022	2023	2024	2025	2026
1	Wet Goed Verhuurderschap	stelpost	-	+ 48	+ 49	+ 49	+ 47
2	Wkb	stelpost	-	- 15	- 15	- 15	- 15
		Totaal	-	+ 33	+ 34	+ 34	+ 32

Toelichting taken:

1. Wet Goed Verhuurderschap

In het coalitieakkoord van het huidige kabinet is afgesproken dat gemeenten meer mogelijkheden krijgen om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gericht aan te pakken. Deze afspraken worden uitgevoerd in de vorm van het wetsvoorstel 'Goed Verhuurderschap'. Het wetsvoorstel treedt naar verwachting in juli 2023 in werking. Het wetsvoorstel introduceert een landelijke basisnorm voor goed verhuurderschap, in de vorm van algemene regels, waaraan verhuurders en verhuurbemiddelaars zich dienen te houden. Het rijk stelt middelen ter beschikking om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel.

2. Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)

De wet 'Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)' treedt vanaf 1 januari 2023 gefaseerd in werking. Er wordt gestart met de eenvoudigere bouwprojecten, daarna volgen eventueel de meer complexere projecten. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Onder deze wet zullen kwaliteitsborgers zorgdragen voor het voldoen aan de bouwtechnische regels. Deze taken vervallen hiermee bij gemeenten die overigens wel het bevoegd gezag blijven houden. Tegelijkertijd wijzigen bepaalde wettelijke taken en krijgen gemeenten er extra wettelijke taken bij, zoals registratie en beoordeling van de Wkb-meldingen. Hieronder vallen onder andere bouwmeldingen, gereed meldingen en informatieverstrekking van de start en einde van bouwwerkzaamheden. In de septembercirculaire 2022 is informatie opgenomen over de Wkb. In diezelfde circulaire was de verdeling van de bedragen over de gemeenten opgenomen voor de jaren 2022 tot en met 2026. Op verzoek van de VNG is de verdeelsleutel voor de jaren 2023 en verder gewijzigd, voor onze gemeente van een bedrag ter hoogte van € 41.000, naar een bedrag van € 26.000 per jaar.

Energietoeslag en aanvullende maatregelen energierekening

Door de huidige energiecrisis heeft het kabinet als prioriteit huishoudens met een laag inkomen te ondersteunen bij het voldoen van de energierekening. Hiervoor is onder andere vorig jaar de wetswijziging 'Eenmalige energietoeslag 2022' tot stand gekomen. De energietoeslag bedraagt voor het jaar 2022 € 1.300 voor mensen die leven van het sociaal minimum of minder. Dit bedrag is inmiddels ook uitbetaald aan de doelgroep in onze gemeente.

Door het kabinet is besloten om in het jaar 2023 voor dezelfde doelgroep nogmaals € 1.300 beschikbaar te stellen. Maar om huishoudens met een laag inkomen in 2022 nog beter te ondersteunen, biedt het kabinet gemeenten de mogelijkheid om € 500 hiervan al in 2022 uit te keren. De begroting voor het Gemeentefonds is hier op aangepast: van de toegezegde € 1,4 miljard voor 2023 is € 500 miljoen naar 2022 overgeheveld. In 2022 is er hierdoor voor de energietoeslag voor inwoners van de gemeente Steenwijkerland een bedrag beschikbaar ter hoogte van € 1.064.000. In de meicirculaire 2023 wordt de rest van het bedrag (€ 900 miljoen) onder de gemeenten verdeeld. Ook heeft het kabinet vorig jaar aanvullende maatregelen energierekening aangekondigd. Hierdoor ontvangen wij een extra bedrag van € 75.000 om zowel via vroegsignalering als via de bijzondere bijstand gerichte hulp aan te kunnen bieden.

Het college heeft onlangs besloten om genoemde € 500 aan huishoudens met een laag inkomen niet uit te keren in het jaar 2022, maar tot uitbetaling over te gaan vanaf januari 2023. Op basis van landelijke regelgeving moet het ontvangen budget van € 1.064.000 verantwoord worden in het jaar 2022, waardoor het terecht komt in het saldo van de jaarrekening 2022. Dit geldt ook voor het budget voor de aanvullende maatregelen energierekening. Wij zullen daarom bij de vaststelling van de

jaarrekening 2022 het voorstel doen om de bedragen van € 1.064.000 en € 75.000 te bestemmen en weer beschikbaar te stellen in het jaar 2023.

Consequenties voor de gemeente

De decembercirculaire 2022 geeft vanaf het jaar 2023 als uitkomst voor Steenwijkerland een structureel lager budget ten opzichte van de septembercirculaire 2022. Voor het jaar 2022 wordt nog wel een extra bedrag ontvangen ter hoogte van € 1,2 miljoen.

De gevolgen hiervan kunt u aflezen in onderstaande twee tabellen.

Tabel 5 Effect decembercirculaire A.U. op het meerjarig saldo van de begroting (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026
<i>Effect A.U. op het saldo van de begroting</i>	+ 1.207	- 527	- 579	- 580	- 582

+ = voordeel

Tabel 6 Ontwikkeling saldo van de begroting (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026
Saldo begroting	+ 590	+ 488	+ 2.919	+ 5.746	+ 367
Amendement jeugdsport- en volwassenenfondsen	-	- 50	- 50	- 50	- 50
<i>Saldo vastgestelde begroting</i>	+ 590	+ 438	+ 2.869	+ 5.696	+ 317
Gevolgen septembercirculaire 2022	+ 1.534	+ 2.266	+ 1.211	+ 426	+ 9
Gevolgen decembercirculaire 2022	+ 1.207	- 527	- 579	- 580	- 582
Nieuw saldo	+ 3.331	+ 2.177	+ 3.501	+ 5.542	- 256

+ = voordeel

De financiële gevolgen van de decembercirculaire 2022 worden verwerkt in de Jaarrekening 2022 en in de Perspectiefnota 2023 - 2027.

Communicatie

Niet van toepassing.

Vervolg

Aanvullende prijscompensatie 2023

Het kabinet heeft in de Najaarsnota 2022 aangekondigd om bij de Voorjaarsnota 2023 een extra prijsbijstelling over 2022 uit te keren gegeven de uitzonderlijke stijgingen van de prijzen sinds het uitkeren van de prijsbijstelling voor 2022 afgelopen voorjaar. Deze prijsbijstelling geldt ook voor het Gemeentefonds. Het gaat om ongeveer € 300 miljoen per jaar tot en met 2025 en om ongeveer € 400 miljoen vanaf het jaar 2026. De definitieve bedragen volgen bij de Voorjaarsnota en de verdeling van het budget over gemeenten wordt in de meicirculaire 2023 opgenomen.

Besluit

De informatienota decembercirculaire 2022 gemeentefonds vast te stellen.